

Studieadministrativ avdeling

Referanse

2015/1534-BIG

Dato

29.04.2015

Svar fra Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet: UU-sak 3/15: Etik i utdanning, videre oppfølging

Vi viser til vedtak i UU-sak 3/15, og brev fra Studieadministrativ avdeling 26. mars 2015 der fakultetene bes om å redegjøre for sin oppfølging av Universitetet i Bergen sin handlingsplan for akademisk redelighet.

1.1 Proaktive tiltak: Etske verdier og holdninger

Alle nye bachelorstudenter som tar ex.phil i første semester deltar på et kurs i regi av Bibliotek for realfag som inneholder blant annet etikk, sitering og litteratursøk. I tillegg til dette tar fakultetet opp teamet plagiat, fusk og tillatte hjelpemidler på et informasjonsmøte for alle nye studenter i oktober. Informasjonsmøtet er et forberedelsesmøte til informasjonsuken PÅ VEI.

På de fleste institutt tas tema som plagiat og sitering opp på møter som arrangeres for masterstudentene, og det inngår som en del i obligatoriske kurs eller emner på masterstudiet. Ved Institutt for geovitenskap blir etikk tatt opp på både masterseminar, siteringskurs i samarbeid med biblioteket og som en del av veiledningen i arbeidet med masteroppgaven. På bachelornivå tar enkelte institutt dette opp som tema på program møter, og Kjemisk institutt diskuterer temaet på emnene som har lab og innlevering av øvelser.

Studenter på utvekslingsprogrammer og internasjonale gradsstudenter får tilbud om å ta kurs i sitering og etikk ved Bibliotek for realfag, men dette er ikke et obligatorisk kurs. Fakultetet opplever det som utfordrende at kurset ikke er obligatorisk, da vi ikke kan kreve at alle skal ta det.

For å styrke arbeidet med etikk og fusk arrangerte fakultetet i juni 2014 et fagseminar for administrativt ansatte ved MN-fakultetet om fusk og plagiat. Seminaret omhandlet både hva fusk er, hvilke saker som kan anses som fusk og hvordan det bør følges opp. Per Gunnar Hillesøy fra Kollegiesekretariatet holdt presentasjon, og det ble diskutert mulige rutiner for arbeidet. Ansatte ved andre fakultet var invitert og til stede på seminaret. I tillegg til dette er brosjyren *ABC ved mistanke om fusk* distribuert ut til instituttene ved fakultetet.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det matematisk-naturvitenskapelige
fakultet
Telefon 55582062
Telefaks 55589666
post@mnfa.uib.no

Postadresse
Postboks 7803
5020 Bergen

Besøksadresse
Realfagbygget, Allégt. 41
Bergen

Saksbehandler
Birthe Gjerdevik
55582067

1.2 Proaktive tiltak rettet mot de forskjellige utdanningsnivå

Instituttene har i varierende grad spesifisert etisk bevissthet i studieplanen for programmene. Ved Institutt for fysikk er etikk et gjennomgående tema i utdannelsen, og i de nye læringsutbyttebeskrivelser til programmene er følgende punkt inkludert under generell kompetanse: «Kandidaten demonstrerer forståing og respekt for vitenskapelege verdier som openheit, presisjon og pålitelegheit.» Fakultetet vil i arbeidet med læringsutbytte og nye vitnemål vurdere om dette skal tas med på alle program.

Flere institutt har emner som inkluderer etisk bevissthet som en del av læringsutbyttet, men flere har også emner som tar opp denne type tema uten at det spesifiseres i læringsutbyttet. På mange emner er det naturlig å inkludere undervisning om plagiering og kildehenvisning fordi det leveres skriftlige rapporter.

Flere av emnene som inneholder bachelorsprosjekt/bacheloroppgave har undervisning i akademisk skriving, bruk av kilder og sitering. Blant annet emnet MAT292 Prosjektarbeid i matematikk som har undervisning i matematisk skriving der det informeres om kildebruk, og et to timers bibliotekkurs.

Fakultetet ser at det ved instituttene er en rekke gode tilbud med emner som inkluderer undervisning i forskningsetikk og vitenskapsetikk, men at disse er lite systematisert. Fakultetet vil basert på denne saken ha en videre oppfølging på dette i fakultetets Studiestyre.

Når det gjelder læringsutbytte på ph.d. viser vi til det felles læringsutbyttet for ph.d.-utdanningen.

2. Reaktive tiltak: Akademisk redelighet

Fakultetet gir i dag råd til saksbehandling dersom det er mistanke om plagiat på et emne ved et institutt, og institutt og fakultet følger retningslinjene i håndboken «ABC ved mistanke om fusk». Fakultetet har videre planer om å opprette en fuskekomité. Dette skal være en komité som instituttene kan rådføre seg med ved mistanke om fusk, eller i forberedelsen av saker som skal sendes til fakultetet. Saksbehandlingen vil fortsatt foregå på instituttnivå. Formålet er å bidra til oversikt og lik praksis på fakultetet.

Flere av instituttene bruker Ephorus i forbindelse med innleveringer på emner, men det benyttes ikke systematisk på alle innleveringer. Programmet benyttes mer sporadisk og ved mistanke/behov. Dette har også sammenheng med at mange rapporter og oppgaver ikke kan leveres elektronisk, for eksempel labrapporter i kjemi og innleveringsoppgaver i matematikk. Faglærere og gruppeledere vil likevel ha en bevissthet om plagiat når innleveringer vurderes. Fakultetet har ikke satt egne krav for bruk av Ephorus, men vil følge saken videre opp i Studiestyret.

Vennlig hilsen

Eli Neshavn Høie
studiesjef

Birthe Gjerdevik
seniorkonsulent